

Terviseministri määrus

„Elulõpu tahteavalduse koostamise tervishoiuteenuste ja pöördumatute seisundite loetelu“

Määrus kehtestatakse tervishoiuteenuse korraldamise seaduse § 59⁵ lõike 4 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega sätestatakse patsiendi elulõpu tahteavalduse (edaspidi *elulõpu tahteavaldus*):

- 1) tervishoiuteenuste loetelu, millest isik saab loobuda;
- 2) pöördumatust seisundist tulenev elukvaliteet, mida isik ei soovi.

§ 2. Tervishoiuteenuste ja raviprotseduuride loetelu

(1) Isikul on elulõpu tahteavalduses õigus loobuda sellistest tervishoiuteenustest ja raviprotseduuridest, mille osutamine pikendaks ja säilitaks elulõpu tahteavalduse koostaja elu, kuid pikendaks ühtlasi sellega kaasnevaid kannatusi.

(2) Isikul on õigus elulõpu tahteavalduse koostamisel loobuda järgmistest tervishoiuteenustest ja protseduuridest:

- 1) taaselustamine kliinilisest surmast;
- 2) kopsude mehaaniline ventilatsioon;
- 3) intensiivravi;
- 4) diagnostilised uuringud;
- 5) kirurgiline ravi;
- 6) neeruasendusravi;
- 7) vereülekanne tegemine;
- 8) onkoloogiline ravi ehk kuratiivne ravi;
- 9) ravimite manustamine;
- 10) sondiga või läbi kõhuseina makku pandud toruga või veeni kaudu vee ja toitainete manustamine.

(3) Kui lõikes 2 nimetatud tervishoiuteenustel ja raviprotseduuridel on üksnes vaevusi leevendav või valu vaigistav eesmärk, siis tuleb neid isikule osutada.

(4) Kui lõikes 2 nimetatud tervishoiuteenuseid on osutatud isikule muul eesmärgil kui lõikes 3 nimetatud, ja siis selgub, et isik on koostanud elulõpu tahteavalduse, tervishoiuteenuste osutamine lõpetatakse kohe.

§ 3. Pöördumatust seisundist tulenev elukvaliteet, mida isik ei soovi

(1) Isikul on õigus elulõpu tahteavalduses nimetada elukvaliteedi tunnused, mille saabumisel ta enam tervishoiuteenuseid ei soovi.

(2) Lisaks soovimatule elukvaliteedile, peab isikul esinema pöördumatu tervises seisund, millest paranemise lootus on äärmiselt vähetõenäoline.

(3) Isikul on õigus pöördumatu seisundi korral loobuda §-is 2 nimetatud tervishoiuteenustest, kui on saanud vähemalt üks järgmistest elukvaliteedi seisunditest:

- 1) püsivalt vegetatiivne seisund;
- 2) püsivalt teadvusetu seisund;
- 3) vaimse võimekuse pöördumatu alanemine;
- 4) täielik sõltuvus kolmandast isikust igapäeva toimingutes.

Sotsiaalministri 18. septembri 2008. a määruse nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ ja sotsiaalministri 17. septembri 2008. a määruse nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ muutmine

Määrus kehtestatakse tervishoiuteenuse korraldamise seaduse § 4² lõigete 3 ja 6 ning § 592 lõike 2 alusel.

§ 1. Sotsiaalministri 18. septembri 2008. a määruse nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ muutmine

Sotsiaalministri 18. septembri 2008. a määruses nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõiget 1 täiendatakse punktiga 22 järgmises sõnastuses:

„22) patsiendi elulõpu tahteavaldus.“;

2) paragrahv 106¹⁷ loetakse §-ks 106²³ ning määruse 3. peatükki täiendatakse 16. jaoga järgmises sõnastuses:

**„16. jagu
Patsiendi elulõpu tahteavaldus**

§ 106¹⁷. Patsiendi elulõpu tahteavaldus

Patsiendi elulõpu tahteavalduse (edaspidi *elulõpu tahteavalduse*) koostamise käigus arst dokumenteerib nõustamise.

§ 106¹⁸. Elulõpu tahteavalduse koostamine

(1) Isikul on õigus tervise infosüsteemi vahendusel koostada elulõpu tahteavaldus, mis jääb arsti kinnituse ootele.

(2) Isiku koostatud elulõpu tahteavaldus suunatakse arstile, kui isik saabub nõustavale vastuvõtule 90 kalendripäeva jooksul pärast tahteavalduse koostamist.

(3) Arst kinnitab pärast isiku nõustamist hiljemalt järgmisel tööpäeval elulõpu tahteavalduse.

(4) Isik annab digitaalallkirja elulõpu tahteavaldusele 60 kalendripäeva jooksul pärast vastuvõttu.

(5) Kui isik 60 kalendripäeva jooksul digitaalallkirja ei anna, elulõpu tahteavaldus kustub infosüsteemist.

(6) Elulõpu tahteavaldus jõustub selle nähtavaks tegemisel tervise infosüsteemis

§ 106¹⁹. Elulõpu tahteavalduse koostamine paberil

- (1) Kui isik ei saa anda digitaalselt allkirja, siis koostab isik elulõpu tahteavalduse koos arstiga.
- (2) Elulõpu tahteavaldus koostatakse paberil ning hiljem sisestatakse andmekoosseis infosüsteemi.
- (3) Paberil kirjutab isik elulõpu tahteavaldusele omakäeliselt alla ning see salvestatakse .pdf failina infosüsteemi.

§ 106²⁰. Usaldusisik

- (1) Usaldusisik kinnitab enda nõusolekut olemas usaldusisik kas omakäelise või digitaalallkirjaga.
- (2) Allkiri lisatakse pärast elulõpu tahteavalduse koostaja allkirja.
- (3) Allkiri peab olema nähtav tervise infosüsteemis.
- (4) Usaldusisik näeb enda terviseportaalil koostatud elulõpu tahteavaldust.

§ 106²¹. Tunnistaja

Tunnistaja lisab elulõpu tahteavaldusele omakäelise allkirja või digitaalallkirja.

§ 106²². Raviga mitteseotud elulõpu juhised ja eelistused

- (1) Isikul on õigus elulõpu tahteavalduses väljendada enda eelistusi seoses elulõpu faktiga. Samuti on õigus anda juhiseid lähedastele, tervishoiutöötajatele ja muudele isikutele.
- (2) Isik saab raviga mitteseotud elulõpu juhiseid ja eelistusi muuta tervise infosüsteemis igal ajal ilma arsti nõustamiseta.

§ 2. Sotsiaalministri 17. septembri 2008. a määruse nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ muutmine

Sotsiaalministri 17. septembri 2008. a määruses nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõiget 2 täiendatakse punktiga 30 järgmises sõnastuses:

„30) patsiendi elulõpu tahteavaldus (edaspidi elulõpu tahteavaldus).“;

2) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 30 järgmises sõnastuses:

„(30) Elulõpu tahteavalduse andmekoosseis on toodud määruse lisas nr 30.“;

3) määrust täiendatakse lisaga 30 (lisatud).

Lisa. Elulõpu tahteavaldus

Tervise infosüsteemis oleva elulõpu tahteavalduse andmekoosseis

(1) Elulõpu tahteavalduse üldandmed:

- 1) dokumendi number;
- 2) dokumendi konfidentsiaalsus;
- 3) dokumendi kehtivus ehk tähtajatus;
- 4) dokumendi kinnitamise aeg.

(2) Elulõpu tahteavalduse koostaja või andmete sisestaja andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood.

(3) Isikut nõustanud arsti andmed:

- 1) arsti nimi;
- 2) arsti isikukood;
- 3) tervishoiuteenuse osutaja nimi, kus arst töötab;
- 4) tervishoiutöötaja registreerimise kood.

(4) Kui elulõpu tahteavalduse koostamisse on kaasatud usaldusisik, siis järgmised tema andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood.

(5) Kui elulõpu tahteavalduse koostamisse on kaasatud tunnistaja, siis järgmised tema andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood.

(6) Kroonilisi haigusi, tervislikke seisundeid või sümptomeid puudutavad andmed, nende esinemine ja olemus.

Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määruse nr 128 “Tervise infosüsteemi põhimäärus” muutmine

§ 1. Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määruse nr 128 “Tervise infosüsteemi põhimäärus” muutmine

Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määruse nr 128 “Tervise infosüsteemi põhimäärus” §-i 17 lõiget 1 täiendatakse punktiga 16 järgmises sõnastuses:

„16) koostada patsiendi elulõpu tahteavaldust.“.

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. aastal.